

TARİH : 29.05.2020

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ
عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ بِهٍ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قُلْ : أَمَنْتُ بِاللَّهِ: ثُمَّ اسْتَقَمَّ

İSTİKAMET ÜZERE OLMAK

Muhterem Müminler!

Sözlükte "kalkmak, ayakta durmak, düzeltmek, bir işte mutedil olmak, devam ve sebat etmek, bir işi üzerine almak, hak zuhur etmek, sabit olmak" anlamlarındaki "k-v-m" kökünden gelen istikâmet, doğru ve dürüst olmak, mutedil olmak demektir. Eğri olmanın zıddıdır. Dini bir terim olarak istikâmet; hakka tabi olmak, âdil olmak, doğru yola girmek, Allah'ın emirlerine uymak, yasakladığı şeylerden sakınmak, verdiği sözü tutmak ve haktan ayrılmamak anlamına gelmektedir.¹ Alemlerin Rabbi Allah tarafından indirilen ve sözlerin en güzeli olan Kur'an-ı Kerim, müminler için şifa ve rahmet olduğu gibi onları en doğru yola ulaştıran bir kitaptır. Peygamber Efendimiz de bu kitabın hikmet ve güzelliklerle dolu ayetlerini insanlara açıklayan, hükümlerini tebliğ eden, yaşantısıyla örnek olan en güzel muallim ve öğretmendir. Bizleri Rabbimize götüren, dünya ve ahiret mutluluğuna kavuşturan bu yolu Yüce Rabbimiz söyle tarif etmektedir: **"Ey Müminler! Benim gösterdiğim dosdoğru yol işte budur; size düşen de bu yolda yürümektir. Sakın ha, sizi bu yoldan ayıracak başka yollara sapmayın. İşte Allah asıl sorumluluğunuz olan (Allah'a iman ve ahlaklı bir insan olma) konusunda duyarlı olmanız için size bunu emrediyor."**²

Değerli Kardeşlerim!

Yüce Rabbimizin bizi çağırdığı yol, kendilerine nimet verilen peygamberlerin, sıddıkların, şehitlerin ve salihlerin yoludur. Bir kötülük yaptıklarında hemen tövbe istiğfar edenlerin yoludur. Bu yolda Allah'tan hakkıyla sakınmak ve doğrularla beraber olmak vardır. Bu yol bollukta da darlıkta da infak edebilmeyi, öfkeyi yenebilmeyi ve insanları affedebilmeyi gerektirir. Bu yolda öldürmek değil yaşatmak esastır. Kin ve nefret değil sevgi ve merhamet vardır. Çünkü bu yolun sahibi olan Allahü Teala, anarşi ve terörü, zulüm ve her türlü

ahlaksızlığı yasaklamıştır. Adaleti ayakta tutmayı, iyilik yapmayı ve akrabalık bağlarını kuvvetlendirmeyi emretmiştir. Bir ayeti kerimede Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **"Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba ve peygamberlere iman etmektir; sevdiği maldan yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, yardım isteyenlere ve özgürlüğünü kaybetmiş olanlara harcamak; namazı kılıp zekâtı vermektir. Yine gerçek iyilik anlaşma yaptıklarında sözlerini tutmak; darlıkta, hastalıkta ve savaş zamanında sabretmektir. İşte doğru olanlar ve takvâ sahipleri bunlardır."**³ Başka bir ayeti kerimede de istikamet üzere olanların mükafatı şu şekilde ifade edilmektedir: **"Rabbimiz Allah'tır" diyen sonra da devamlı bu söze uygun yaşayanlara ne bir korku vardır ne de onlar üzüntü çekeceklerdir. İşte bunlar, yaptıklarının karşılığı olarak içinde devamlı kalmak üzere cennetliklerdir."**⁴

Kardeşlerim!

Bir gün sahabelerden biri Peygamber Efendimize: "Bana İslam hakkında öyle bir söz söyle ki bu konuda senden başka kimseye soru sormayayım" dedi. Peygamberimiz de ona: **"Allah'a iman ettim de sonra dosdoğru ol!"**⁵ buyurdu. Şüphesiz burada dosdoğru olmaktan maksat ahlaklı bir insan olmaktır. Bu da bize mü'min olmak kadar mü'min kalabilmenin, istikamet üzere olabilmenin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Efendimiz (s.a.s.), Hud süresi nazil olduktan sonra bu sürenin kendisini ihtiyarlattığını ifade etmiştir. Kendisine hangi ayet diye sorulunca ise **فَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ** "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol"⁶ ayeti kerimesini işaret buyurmuştur.⁷ Hayatımızda istikamet üzere olmamızı engelleyen pek çok unsurla karşılaşmaktayız. Bir taraftan nefis ve şeytan, heva ve hevesler, arzu ve istekler, menfaat ve ihtiraslar, bağımlılık ve tutkular, diğer taraftan güç ve dünya tutkusu karşılaştığımız zorluklardır. Peygamber Efendimiz (s.a.s) bir hadis-i şeriflerinde istikamet üzere olmanın bu zorluklar karşısında mücadele etmek olduğunu şöyle ifade buyurmaktadır: **"Kalp Allah'a imanda istikamet üzere olmadan kişinin imanı istikamet üzere olamaz. Dil istikamet üzere olmadan kişinin kalbi istikamet üzere olamaz. Komşusu kötülüklerinden emin olmayan kişi de**

¹ Dini Kavramlar Sözlüğü, İstikamet maddesi.

² En'am, 6/153.

³ Bakara, 2/177.

⁴ Ahkaf, 46/13-14.

⁵ Müslim, İman, 62.

⁶ Hud, 11/112.

⁷ Kur'an Yolu, Türkçe Meal ve Tefsir, c. 3, s. 195.

cennete giremez.”⁸ Bu sebeple her türlü niyet ve düşüncelerimizde, söz ve eylemlerimizde, tutum ve davranışlarımızda doğruluk ve istikamet sahibi olmaya çalışmalıyız.

Kıymetli Müslümanlar!

Geliniz büyük bir rahmet mevsimi olan ramazan ayından sonra hep beraber istikamette olup olmadığımızı gözden geçirelim. Ayrışmayı değil birleşmeyi, nefreti değil merhameti hayatımıza hâkim kılalım. Bizi karanlıklardan aydınlığa çıkaran kitabımız var, onu baş tacı edelim. Her yönüyle mükemmel ve bize örnek peygamberimiz var. O'nun nurlu yolunu ve hayat kurtaran mesajlarını takip edelim. Kendimiz doğru olduğumuz gibi doğrularla da beraber olalım. Allah'ın ipine sınımsız sarılmak suretiyle tefrika ve ayrılığı ortadan kaldıralım. Unutmayalım ki Allahü Teala müminleri kardeş ilan etmiştir. Kardeşliğimizi zedeleyecek her türlü davranıştan uzak duralım. Bizi doğrulardan kılmasını ve istikametten ayırmamasını Yüce Mevla'mızdan niyaz edelim. Hutbemi bir ayeti kerimenin mealiyle bitiriyorum: **“Rabbimiz! Bizi doğru yola kavuşturduktan sonra kalplerimizi hak ve hakikatten ayırma! Bize rahmet ve merhametini ihsan eyle! Şüphesiz sen sınırsız merhamet sahibisin.”⁹**

Hollanda Diyanet Vakfı

⁸ İbn Hanbel, III, 199.

⁹ Al-i İmran, 3/8.